

İç Denetim ve Kurumsal Risk Yönetimi Konularında Yayımlanmış Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Analiz

İpek YAYLALI*

ÖZ

Teknolojide yaşanan değişimler iş dünyasında rekabeti hızlandırmıştır. Rekabetin artması faaliyetlerde çeşitliliğe ve istihdamın artmasına yol açmıştır. Sürekliliği sağlamak isteyen işletmeler ister istemez bu değişimlere yönelmek zorunda kalmışlardır. Fakat, değişim birtakım riskleri de beraberinde getirmiştir. İşletmelerin varlığını devam ettirebilmeleri noktasında olası riskleri tanımaları, risklere karşı hazırlıklı olmaları ve riskleri fırsatlara çevirmeleri önemli adımdır. İşletmeler nezdinde tehlike oluşturan risklerin nasıl ve ne şekilde önlenmesi gerektiği konusunda iç denetim ve kurumsal risk yönetimi yaklaşımlarının dikkate alınması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda konunun önemini daha da vurgulamak adına bu alanda çalışılan tezlerin incelenmesi ve literatüre katkılarının ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışma, YÖK tez veri tabanında iç denetim ve kurumsal risk yönetimi konuları hakkında yayımlanmış lisansüstü tezler esas alınarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. İç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularında Türkiye’de 2010-2023 yılları arasında yazılan lisansüstü tezlerin üniversite, konu, yayın dili, yayımlandığı enstitü, yayımlandığı ana bilim dalı, danışman unvanı, kullanılan yöntem ve genel yapısı sınıflandırılarak analizi yapılmıştır. Söz konusu çalışma, işletmelerde büyük kayıplara yol açan risklerin tespiti ve önlenmesi hususunda iç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularında son 13 yıl içerisinde gereken önemin tartışması yorumlanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İç Denetim, Risk Odaklı İç Denetim, Risk Yönetimi, Kurumsal Risk Yönetimi, Lisansüstü Tezler

JEL Sınıflaması: M40, M41, M42, M49

An Analysis of Postgraduate Theses Published on Internal Auditing and Corporate Risk Management

ABSTRACT

Changes in technology have accelerated competition in the business world. Increased competition has led to diversity in activities and increased employment. Businesses that want to ensure continuity have inevitably had to turn to these changes. However, change has also brought along some risks. It is an important step for businesses to recognize possible risks, to be prepared for risks and to turn risks into opportunities in order to continue their existence. It has become necessary to consider internal audit and enterprise risk management approaches on how and how to prevent risks that pose a danger to businesses. In this direction, in order to further emphasize the importance of the subject, it is aimed to examine the theses studied in this field and to reveal their contributions to the literature. The study is based on the postgraduate theses published in the YÖK thesis database on internal audit and corporate risk management. Postgraduate theses on internal audit and corporate risk management written in Turkey between 2010 and 2023 were analyzed by classifying the university, subject, language of publication, institute of publication, main discipline of publication, title of advisor, methodology used and general structure. This study tries to interpret the discussion

* Dr. Öğr.Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, ipek.yaylali@medipol.edu.tr, ORCID Bilgisi: 0000-0001-7171-7752

(Makale Gönderim Tarihi: 13.06.2024 / Yayına Kabul Tarihi: 13.09.2024)

Doi Number: 10.18657/yonveek.1500575

Makale Türü: Araştırma Makalesi

of the importance of internal audit and corporate risk management in the last 13 years in terms of detecting and preventing risks that cause great losses in enterprises.

Key Words: *Internal Audit, Risk-Focused Internal Audit, Risk Management, Corporate Risk Management, Postgraduate Theses*

JEL Classification: *M40, M41, M42, M49*

GİRİŞ

Küreselleşme, teknolojiye yaşanan değişim, rekabet vb. faktörler işletme yapısını, varlıkları ve yönetim stratejilerini önemli ölçüde etkilemiştir. Rekabet unsurunun gündeme gelmesiyle birlikte günümüz koşullarında işletmelerin risk yaklaşımı konusundaki düşünceleri değişime uğrayarak faaliyetlerde ortaya çıkan risklerin fırsata yönlendirilmesini hızlandırmıştır (Koç, 2022). Dijitalleşmenin önem kazandığı çağda, işletmelerin olası risklere karşı daha tedbirli olmalarını gündeme getirmiş ve faaliyetlerde ortaya çıkan risklerin iç denetim kapsamında değerlendirmesine yol açmıştır. İç denetim, riskleri önlemedeki önemi ve işletmelerin hesap verebilirliğinin yanı sıra diğer kurumların hesap verebilirliğini sağlama açısından da destek sağlayıcıdır (Karyağdı, 2019).

Günümüz dinamik piyasasında etkin kurumsal yönetim yaklaşımı kamuoyu ve düzenleyici kuruluşların odak noktası niteliğindedir. Kurumsal yönetim yaklaşımının önemli bir parçası olan iç denetim fonksiyonu, işletmelerde endişe yaratan risklerin önlenmesi hususunda ilgi odağı haline gelmiştir (Buallay ve diğerleri, 2017). Kurumsal yönetimin en önemli bileşeni iç denetim fonksiyonudur. İşletmelerde yolsuzluk ve usulsüzlüklere ilişkin kamuoyu endişesi artmakta olup, yolsuzluk ve hilelerin tespiti için işletmelerde iç denetim fonksiyonunun incelenmesini gerekli kılmaktadır (Al-Matari & Mgamal, 2019).

Bu çalışmada, Türkiye’de 2010-2023 yıllarında iç denetim ve kurumsal risk yönetimi üzerine yazılan lisansüstü tezlerin incelenmesi ve istatistiksel verilerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Günümüz koşullarında işletmelerde yaygınlaşan yolsuzluk ve suistimallerin önlenmesi konusunda önemli hale gelen iç denetim ve kurumsal risk yönetiminin eğitim kapsamında ne derecede dikkate alındığına ilişkin farkındalığı belirtmektir. Çalışmanın ilk bölümünde; iç denetim, risk odaklı iç denetim, risk yönetimi ve kurumsal risk yönetimi hakkında genel kavramsal tanımlama, amaç ve önemine değinilmiş ve işletmelere sağladığı faydalar ele alınmıştır. İkinci bölümde iç denetim ve kurumsal risk yönetim ilişkisinin riskleri ölçeklendirme ve önlemedeki rolüne değinilmiştir. Üçüncü bölümde konuyla ilgili olarak Türkiye’de 2010-2023 yıllarında yazılan lisansüstü tezlerin analizi yapılmıştır. Son bölümde ise konuya ilişkin değerlendirme ve önerilere yer verilmiştir. Özellikle literatür kapsamında değerlendirildiğinde Türkiye bağlamında farklı çalışmanın olması çalışmanın önemi ve özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

1. TEMEL KAVRAMSAL ÇERÇEVE

A. İç Denetim ve Risk Odaklı İç Denetimin Tanımı ve Önemi

İç denetim; fırsatların iyileştirilmesi, işletmeye değer katma, kurumsal hedefler, operasyonel hedeflerin belirlenmesi, kontrol ve denetimin etkinliği sağlama, kurum süreçlerinin iyileştirilmesi, risk olasılığını azaltma konularında

güvence ve danışmanlık hizmeti sağlayan disiplinli bir yaklaşımdır (Ferramosca ve diğerleri, 2017). Diğer bir ifadeyle iç denetim, işletmeye her alanda katkı sağlayan, belirlenen hedeflere ulaşmayı amaçlayan, iç kontrolün etkinliğini ölçen, risk yönetimin analizini değerlendiren ve işletmede var olan iş süreçlerine destek sağlayan önemli bir fonksiyon niteliğindedir. İç denetim aynı zamanda süreçlerin yönetiminde tavsiyelerde bulunan ve yürürlükteki tüm yasa ve yönetmeliklere uymada işletmelere yardımcı olmaktadır (Hanifah ve diğerleri, 2023). İç denetim, işletmenin hem finansal tablolar hem de muhasebe kayıtları üzerinde yapılan bir inceleme olup, belirlenmiş üst yönetim politikalarına uygunluğu sağlamada, muhasebede hata ve hileleri önlemede, devlet düzenlemelerine uyumu denetlemede, kontrol yeterliliğini sağlamada yönetime destek sağlamaktadır (Kotb ve diğerleri, 2020); (Salma, 2022). İç denetim, işletmenin paydaşlarının karşılaşılabileceği bilgi eksikliğini gidermede ve yönetim kurulu tarafından alınan kararların doğruluğunu sağlamada önemli işleve sahiptir (Agyei-Mensah, 2016). İç denetim fonksiyonu, işletmenin performansına katkıda bulunmak için incelemeler yapar ve işletme için değer yaratır (Koutoupis & Pappa, 2018). İç denetim, paydaşlara bağımsız, tarafsız ve objektif güvence ile tavsiye ve içgörü sağlayarak kurumsal yönetimin ayrılmaz bir bileşeni olarak görülmektedir (Behrend & Eulerich, 2019).

İç denetim faaliyeti, kurumsal yönetimin geliştirilmesi ve kurumsal yönetim kalitesinin yükseltilmesi kapsamında temel bir anahtardır (Kontogeorgis, 2018). İşletme faaliyetlerinde iç denetimin verimliliği, işe değer katma, performansı artırma, olası hileleri önleme, kontrollerin etkin işleyişini sağlama gibi diğer katma değerler üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır (Postula ve diğerleri, 2020). Dolayısıyla iç denetim, işletme içerisinde bağımsız ve tarafsız bir pozisyon olarak tanımlanmakta ve işletmede maddi ve maddi olmayan unsurları değerlendirmede yönetime rehberlik görevi sağlamaktadır (Jihad, 2019). İç denetim departmanı, muhasebenin bel kemiği olarak ifade edilmektedir. Diğer bir ifadeyle, muhasebe sistemlerinin uygulanmasında kilit unsur görevindedir (Al-Matari ve diğerleri, 2014)

İç denetim, süreçlerde etkin ve verimliliği sağlamak, kaynakların ve varlıkların etkin kullanımı ile önemli konulara odaklanması kapsamında risk temelli bir denetim yaklaşımı öngörmüştür (Azzali & Mazza, 2018). Risk odaklı denetim yaklaşımı, iç kontrollerin etkinliği ve risk yönetimi hakkında güvence sağlar (Lois ve diğerleri, 2021). Risk odaklı iç denetim, yönetimin faaliyetleri yönetmede başarısını, işletmenin risk yönetiminin değerlendirilmesini, risklerin belirlenmesi, yönetilmesi ve izlenmesi süreçlerinde katkı sağlar (Türedi ve diğerleri, 2015).

İşletme faaliyetlerinde risk barındıran kararlara ilişkin bakış açıları değişmiş olup eskiye oranla değerlendirildiğinde çok farklı boyutlara geldiği görülmektedir.

Özellikle işletme yönetim anlayışında ortaya çıkan değişimler beraberinde denetim yöntemlerinde de değişimlere yol açmıştır (Çarıkçı & Yıldırım, 2020).

Risk odaklı iç denetim anlayışı, riskin işletmenin risk iştahına göre etkin olarak yönetildiğine dair verilen bir güvence hizmetidir (Griffiths, 2006). Söz konusu risk odaklı iç denetim anlayışı ile iç kontrol sisteminin yeterlilik ve uygunluğunu değerlendirmek, riskin gözetilmesinde gerekli olan bilgileri elde etmek, endüstri veya bir iş alanında geçerli olan uygulamaları tanımlamak mümkün olabilmektedir (Thomas, 2007).Günümüz koşullarında kurumsallaşma kapsamında ortaya çıkan birtakım yolsuzluk, tehdit ve skandallara ortam hazırlayabilecek olayların takip edilmesinde ve olası risklerin tespit edilmesinde geleneksel denetim yaklaşımının eksik kaldığı görülmektedir. İşletmeler faaliyetlerinde sürdürülebilirliği sağlamada sorunların nedenini analiz ederek ilgili tedbirleri almaya ve denetime yönelik gerekli mevcut kaynakları işletmenin risk profiline göre uygulamaları kapsamında risk odaklı iç denetim sistemine yönelmişlerdir (Mandalas & Can, 2020).

Risk odaklı iç denetimin temel amacı; iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetim yapılarının doğru şekilde tasarlanıp tasarlanmadığı ve işletmenin amaçlarına uygun olarak çalışıp çalışmadığını değerlendirmektir (Türedi ve diğerleri, 2015). Risk odaklı iç denetim planlaması, çağdaş iç denetimin esas bir özelliği şeklinde kabul görmektedir (Eulerich ve diğerleri, 2020).

B. Risk, Risk Yönetimi ve Kurumsal Risk Yönetiminin Tanımı ve Önemi

Kaliteli, nitelikli, devamlı ve doğru hizmetlerin sağlanması adına ileriye yönelik hedeflerin önceden tasarlanması ve belirlenen amaç ve hedeflere göre işlemlerin doğru yönetilmesi hayati öneme sahiptir. İşletmeler, faaliyetler kapsamında sürekliliği ve güvenilirliği aksatacak faktörleri belirlemeleri gerekmektedir. Bu düşünce, süreçlerin doğru yönetilmesi ve olası risklerin daha iyi tanımlanması kapsamında “Risk Yönetimi” kavramını doğurmuştur (Yereli, 2007). Gelişen teknoloji ve küreselleşmeyle birlikte risk yönetimi, işletme ve finansal kuruluşlar için önemli bir konu haline gelmiştir (Remenyi & Sherwood-Smith, 2012).

Risk yönetimi, işletmelerin hedeflerine ulaştığından emin olmak adına olası riskleri tanımlamayı, anlamayı ve değerlendirmeyi kapsamaktadır. Bu bakımdan risk, ilgili işletmenin sektör, işlemlerin türü ve karmaşıklığı ile ilişkilidir (The Institute of Risk Management (IRM), 2021). Risk yönetimi, işletmenin gelirine, sermayesine ve mal varlığına yönelik tehditleri belirleme, değerlendirme ve kontrol etmeye yardımcı olma sürecidir (Ho Sy & Dan, 2023). Risk yönetimi, olası kayıplara maruz kalma ihtimalini en aza düşüren ve iç kontrol sistemi ile minimize edilmesini içeren sistematik bir yöntem biçimidir (Sung & Zhang, 2013).

Risk yönetimi, işletmelerin faaliyetlerinde karlılığı elde etmeleri adına gerekli düzenlemeleri sağlamak, varlık, kaynak ve işletmenin kazanma gücünü korumak, olası risklerin varlığı halinde zararların düşük seviye ile atlatılması süreçlerinde faaliyetlerin planlanması, kontrol edilmesi ve yönetilmesi süreçlerini kapsamaktadır (Emhan, 2009). Risk yönetimi, dört basamaklı süreçten meydana gelmekte olup, risklerin belirlenmesi, risklerin analiz edilmesi, risklerin

değerlendirilmesi ve risklere yanıt verilmesi şeklinde ifade edilmektedir (Anderson & Schröder, 2010).

Risk yönetiminin temel amacı, işletme faaliyetlerinde var olan risklerin olumsuz etkilerini en aza indirmektir. İşletme bünyesinde başarılı bir strateji; paydaşların nitelik, zaman, maliyet, güvenlik beklentilerini tamamlamaya fayda sağlar (El-Sayegh, 2014). Diğer bir ifadeyle risk yönetimi, risklerin ortaya çıkma sıklığını belirlemek, risklerin ne olduğunu analiz etmek, olası risklerin nasıl, ne şekilde ve nerelere etki edebileceğini anlamak, riskin etki derecesini belirlemek ve olası riskleri yöneterek kontrolleri azaltmayı (Abuyassin ve diğerleri, 2017) ve dış belirsizlikler tarafından ortaya çıkan olası riskler ile zararları azaltmayı hedeflemektedir (Lima ve diğerleri, 2020).

Enron gibi 2000’li yıllarda yaşanan skandallar, 2007 yılında ABD (Amerika Birleşik Devletleri)’nde finansal kuruluşlarda başlayan ve 2008 yılında daha fazla etkisini derinden hissettiren finansal kriz mevcut muhasebedeki risklerin mevcut risk yönetim mantığı ile önlenemeyeceğini gözler önüne sermiştir (Hashem & Hashem, 2023); (Kulinich ve diğerleri, 2023). Söz konusu ekonomik krizler işletme yönetiminin risk yönetimi konusundaki eksiklerini ortaya çıkarmış ve yönetimin kurumsal yönetim uygulamalarındaki zayıflıkların altını çizmiştir (Bergner & Filzen, 2022). Özellikle COVID döneminde benzer eksikler daha net şekilde gözlemlenmiştir (Grove ve diğerleri, 2021). Son zamanlarda yapılan çalışmalar risk konusunda köklü değişikliğe ihtiyaç olduğunu göstermiştir (Bracci ve diğerleri, 2022); (Schäfer ve diğerleri, 2022); (Mahama ve diğerleri, 2023).

Risk yönetimi kapsamında olan işletmeler risklere karşılık verme, farkındalık, rekabette avantajı sağlama, belirsizliklerle mücadele etme konularında gerekli alt yapıları oluşturma ve teknolojideki değişimlere hızlı uyum sağlayabilme hedefiyle hareket etmelidir. Bu kapsamda işletmeler, faaliyetlerini doğru planlayabilme ve sürdürülebilirliği sağlama aşamasında maruz kaldığı riskleri doğru yönetebilme kabiliyetine sahip olmaları gerekmektedir (Karabacak, 2021).

Kurumsal risk yönetimi, COSO tarafından; “Yönetim kurulu, yönetim ve personelden etkilenen; strateji belirleme ve iç denetimlerde tüm işletme yapısında uygulanan; işletme varlığını etkileyebilecek olası oluşumları belirleyen, yönetim hedeflerine uyumlu kalan, makul güvenceleri sağlamak için tasarlanmış bir süreçtir” (COSO, 2004) şeklinde tanımlanmıştır. Daha sonra COSO “KRY Bütünleşik Çerçevesi”, 6 Eylül 2017’de yenilenerek, “Kurumsal Risk Yönetimi-Riskin Strateji ve Performansla Bütünleştirilmesi” adıyla yayımlanmıştır. Güncel versiyon ile risk, strateji, amaç, performans, revizyon, bilgi, iletişim ve raporlama konuları vurgulanmıştır. Yapılan güncelleme çerçevesinde kurumsal risk yönetimi yaklaşımı küp yerine helezon şeklinde gösterilmiştir (COSO, 2017).

Şekil 1. COSO Kurumsal Risk Yönetimi Çerçevesi 2017

Kaynak: (COSO, 2017).

Kurumsal risk yönetimi, işletmedeki riskleri ve fırsatları tümüyle değerlendirerek, ortaya çıkan riskleri yönetmektedir. Bu bağlamda, işletme değerini oluşturma ve işletme değerini artırma amacı şeklinde uygulanmaktadır. Kurumsal risk yönetiminin amacı, işletmenin performansını yükselterek rekabet etme yeteneğinin geliştirilmesine destek sağlamaktır (Yerekapan & Eskin, 2020).

2. İÇ DENETİM ve KURUMSAL RİSK YÖNETİMİ İLİŞKİSİ

Değişimle birlikte işletme faaliyetlerinde artan çeşitlilik muhasebe ve diğer alanlarda karmaşıklığa yol açarak, güvenilir ve geçerli bilgiye gereksinimi artırmıştır. İşletme bünyesinde güvenilir ve geçerli bilgi iç denetim çalışmalarının kalitesini artırır. İyi bir iç denetim fonksiyonu; kontrol ve risk yaklaşımlarına katkı sağlar, öneriler geliştirir ve kontrol mekanizmalarının etkinliğini değerlendirir. Diğer bir ifadeyle iç denetim faaliyeti, işletmelerin güvenilirliği için önem teşkil etmektedir (Çankaya ve diğerleri, 2012).

İşletmelerin müşteri beklentilerine yetişmesi ve faaliyetlerini eksiksiz yürütebilmesinin yanı sıra kendi ihtiyaçlarına yanıt verebilecek iş süreçlerine sahip olması, iş süreçlerinin denetlenmesi, güncellenmesi ve kontrol edilmesi süreklilik açısından önemlidir. Tüm bunların eksiksiz olarak yerine getirilmesinde ise iç denetimin desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. İç denetim fonksiyonu, süreçlerin doğru yönetilip yönetilmediği, risklerin ne derece etkin yönetildiği, faaliyetlerde ne kadar verimli ve etkin olduğu konularıyla ilgilenmektedir. İç denetim tüm faaliyetleri yürütürken “proaktif bir yaklaşım” ile hareket ederek, hata ve hile riskinin meydana gelmeden tespitini gerçekleştirmektedir (Akçakanat, 2012). Etkin bir iç denetim faaliyetinin temel görevlerinden biri olası risklerin değerlendirilmesi ve etki derecesinin en aza düşürülmesi olup, gerekli tavsiyelerde bulunarak işletmenin başarı potansiyelini artırır.

İşletmeler rekabette uyum, dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve faaliyetlerde çeşitlilik gibi faktörler nedeni ile biraz daha risk alarak büyümeye gitmektedirler. Söz konusu risklerin miktarı ve türü sektöre göre farklılık göstermekte ve riskleri önleme gereksinimi bir zorunluluk olarak hem kamu kurumlarının hem de işletme sahiplerinin kâbusu haline gelebilmektedir. Riskler için gerekli önlemler alınmadığı sürece büyük felaketlerin yaşanması kaçınılmaz olup, özellikle muhasebe ve finans alanlarında kurumsal risk yönetiminin önemli bir araç olduğu dikkat çekmektedir (Walker ve diğerleri, 2002). Diğer bir ifadeyle kurumsal risk yönetiminin uygulanmaması halinde işletmeler nezdinde risklerin etki derecesi ağır sonuçlara yol açacaktır. İşletmede çalışanlar, tedarikçiler, müşteriler ve diğer paydaşların önemli kararlarda yanlış yöntemler yüzünden yanlış stratejilerin uygulanmasına ortam hazırlayacaktır. Bu doğrultuda, yönetim ve diğer çıkar grupların ilişkilerinin dengelenmesinde, doğru planların yapılmasında ve vergi kaybının azalmasında önemli yer tutmaktadır (Dvorsky ve diğerleri, 2021).

Dünyada eşi benzeri görülmemiş bir sağlık krizi olan Covid-19 salgını insanları etkilediği kadar işletmeleri de zor durumda bırakmıştır. Salgın kapsamında getirilen kısıtlamalar ticari faaliyetlerin sekteye uğramasına ve finansal açıdan zorlukların yaşanmasına yol açmıştır. Söz konusu ticari faaliyetlerde yaşanan olumsuzluklar ister istemez çalışma tarzlarında birtakım değişikliklere

neden olmuştur. İşletmeler salgın döneminde uzaktan çalışmaya uyum sağlarken, iç denetimde bu süreçten etkilenmiştir (Altuk, 2021). Aynı zamanda Covid-19 salgını gibi krizler, işletmelerin iç denetim birimlerine ne kadar hâkim olduklarını ortaya koyan dönemlerdir (Sebilcioğlu, 2020). Covid-19 salgını denetim ve raporlama gibi birçok alanda etkili olmuştur. İşletmeler kapsamında objektif bir bakış sergileyen bağımsız denetime önemli sorumluluklar yüklenmiştir (Karakaya, 2020).

Covid-19 salgını ile ortaya çıkan küresel gelişmeler kuşkusuz her işletmeyi olumlu ya da olumsuz etkilemiştir. İşletmelerini yeni sürece uyarlamaya çalışan yöneticiler, olası riskler karşısında nasıl önlem almaları gerektiği, riskleri önceden tahmin etme konusunda neler yapılabileceği ve risklerle nasıl baş edecekleri gibi konulara odaklanmışlardır. Salgın nedeni ile uzaktan çalışma modeline geçilmiş olup bu durum birtakım riskleri de beraberinde getirmiştir. Söz konusu durum karşısında işletmeler belirsizlik ve beklemedikleri olası riskleri ile karşı karşıya kalmışlardır. Bu aşamada sağlam bir denetim alt yapısına sahip olan işletmelerin daha az etkilendiği görülmüştür. Söz konusu salgın döneminde ve sonrasında risk yönetimi ile iç denetim fonksiyonları hızlı bir değişime uğramıştır. İç denetimden beklenen ve salgın döneminde değişime zorlanan risk yönetim süreçleri de hala tartışmaların odağındadır (Yeşilçelebi, 2022).

Covid-19 salgının yarattığı bu olumsuz süreçler işletmelerin küresel ekonomik krize bağlı olarak sürdürülebilirliğe yönelik endişeleri giderek artmaktadır. Dolayısıyla işletmelerin ekonomik kriz kapsamında sürekliliklerini sağlayabilmek ve olası risklere karşı gerekli tedbirleri almak için bu süreçte hızlı davranabilen, aksiyon alabilen ve sonuca ulaşabilen doğru denetim mekanizmaları ile denetçilere gereksinim artmıştır (Bircan, 2020).

İç denetim ve kurumsal risk yönetimi birbirini tamamlayıcı iki önemli yaklaşımdır. Bu iki yaklaşımın birlikte uygulanması sonucunda iç denetimin kurumsal risk yönetimini kapsayacak şekilde faaliyetlerde uygulanması ve güven faktörünün oluşmasında önemli hale gelmiştir (Türedi ve diğerleri, 2015). Bu doğrultuda, iç denetim ve kurumsal risk yönetiminin sağlayacakları faydalara ayrı ayrı bakılmaksızın, ortak olarak katkı sağlayabilecekleri konulara odaklanılmalıdır. İç denetim ve kurumsal risk yönetimi, risk değerlendirme süreçlerinde ortak hareket etmelidir (Hopkin, 2017).

3. ARAŞTIRMA

Çalışmanın bu bölümünde; araştırmanın amacı, yöntemi ve bulguları değerlendirilmiştir.

A. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, 2010-2023 yılları arasında YÖK Ulusal tez veri tabanında “İç Denetim ve Kurumsal Risk Yönetimi” başlıklarını kapsayan yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. Çalışmanın amacı, YÖK veri aracılığı ile belirtilen yıllar arasında muhasebe ve denetimde önemli yer edinen iç denetim ve kurumsal risk yönetiminin değişimi, bilinirliği ve eğitimdeki yerinin önemini ortaya koymak üzere yayımlanan tezlerin yıl, üniversite, yayın dili, yayımlandığı enstitü, yayımlandığı ana bilim dalı, danışman unvanı, yöntem, konu ve genel yapısı

sınıflandırılarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışmada sadece “iç denetim ve kurumsal risk yönetimi” kavramlarını içeren başlıklar dahil edilmiştir. Çalışma, yalnızca YÖK ulusal tez merkezi ile sınırlı tutulmuş olup diğer akademik dergilerde yayımlanan makaleler kapsam dışı tutulmuştur. Diğer kısıt ise çalışmanın 2010-2023 ile sınırlandırılmasıdır. Çalışmada tezlerin ulaşılabilirliği ile ilgili herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Araştırmanın yöntemi açıklandıktan sonra bulgular tespit edilmiş ve değerlendirmeleri yorumlanmıştır.

B. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada YÖK ulusal tez merkezi veri sitesinden yararlanılarak literatür taraması yapılmıştır. Çalışma evreni olarak YÖK Ulusal tez merkezi uygulamasında “iç denetim ve kurumsal risk yönetimi” kavramları ile detaylı arama yapılmıştır. Araştırma 2010 ve 2023 yıllarını kapsamaktadır. 2010 öncesi tezler çalışmaya dahil edilmemiştir. 2010-2023 yılları arasında çalışmaya konu edilen toplam 378 adet yüksek lisans ve doktora tezi incelenmiştir. Çalışmada 378 tezin denetim, finans ve muhasebe alanı ile ilgili olduğu tespit edilmiş ve söz konusu tezler detaylı olarak irdelenmiştir.

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerine göre veriler toplanarak reel sonuçlara ulaşılması amaçlanmıştır. Zira nicel araştırma yöntemlerinde sayısal verilerin toplanması, analiz ve yorumlanma amacıyla kullanılmaktadır. Nicel araştırma yöntemleri kullanılarak elde edilen istatistiksel bilgiler, gözlemsel araştırmalar içinde yer alan betimsel araştırmalar sınıfına benzer yöntemle yorumlanmıştır. Araştırmanın özellikle zaman kısmıyla ilgili kısıtlar içermesi, konunun daha güncel ve anlam kargaşasından uzak sonuçlar vermesi bakımından önemlidir.

C. Araştırmanın Bulguları

İç denetim ve kurumsal risk yönetimi alanında YÖK ulusal tez merkezi veri tabanı aracılığıyla yazılan izinli yüksek lisans ve doktora tezleri detaylı tarama seçenekleri ile taranarak çalışmada belirtilen yıllar arasında 378 adet teze ulaşım sağlanılmıştır.

Araştırmada incelenen 378 adet lisansüstü tez çalışmasına yönelik bulgular sunulmuştur:

Tablo 1. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Tez Sayısı		Yüzde	
	İç Denetim	KRY	İç Denetim	KRY
2010	23	3	7	6
2011	20	-	6	-
2012	11	5	3	11
2013	15	-	5	-
2014	18	2	5	4
2015	12	3	4	6
2016	23	6	7	13
2017	22	2	7	4
2018	31	2	9	4
2019	54	13	16	29
2020	24	2	7	4
2021	30	2	9	4
2022	23	5	7	11
2023	25	2	8	4
Toplam	331	47	100	100

Tablo 1’de iç denetim ve kurumsal risk yönetimi ile ilgili tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde; çalışmanın en yüksek 2019 yılında olduğu görülmektedir. 2019 yılında hem yüksek lisans hem de doktora alanında çalışılan tezlerin toplamı 67 olup, 54’ü iç denetim, 13’ü ise kurumsal risk yönetimi oluşturmaktadır. 2010-2023 yılları arasında kurumsal risk yönetim konusunun hem yüksek lisans hem de doktora alanında yeterli çalışılmadığı gözlemlenmiştir. Daha fazla iç denetim çalışmalarının olması, kısa vadeli işletme yönetiminin dikkate alındığını, kurumsal risk alanında fazla çalışmalara yönelmesi gerektiğini ortaya koymakla birlikte genel araştırma mantığında da değişmesi gerektiğini düşündürmektedir. Yapılan araştırmalar ile ilgili tarihteki yaşanan politik, ekonomik ve sosyal olayları da etkileşim bakımından beraber değerlendirmek gerekmektedir. Dolayısıyla ilgili tarihlerde yaşanan ekonomik krizlerin ve sonrasındaki pandemi sürecinin araştırma konularına ve yöntemlerine etkilerinin olabileceği unutulmamalıdır. Genel ayırım olarak iç denetim çalışmalarının daha geleneksel ve eski olduğu, buna karşılık organizasyonlarda daha stratejik kararların alınabilmesi bakımından kurumsal risk yönetimi konusunun ve uygulamalarının kullanılmasının faydalı olabileceği dikkate alınmalıdır. Genel olarak değerlendirildiğinde; 2019 yılından sonra yapılan tez çalışmalarının giderek azaldığı söylenebilir. 2019 yılı sonrası tez sayılarındaki ciddi azalışlar ya araştırma yöntemlerinin yetersiz olması ya da eğitim alanında konuya gereken önemin verilmemesi düşünülebilir.

Tablo 2. Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Tezin Türü	Sayı	Yüzde %
Yüksek Lisans	292	77
Doktora	86	23
Toplam	378	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere; muhasebe, denetim ve finans alanında iç denetim ve kurumsal risk yönetimi konusunda YÖK ulusal tez merkezinde toplam 378 adet tez mevcut olup, 292’si yüksek lisans, 86’sı ise doktora tezidir. Tezlerin %77’si iç denetim, %23’ü ise doktora tezi olduğu görülmektedir. Çalışmada sadece YÖK ulusal tez merkezindeki araştırmaların dikkate alınması kısıtlama olarak görülse de aslında eldeki verilerin doğruluğu ve yapılan çalışmaların ulusal tez merkezi denetiminden geçtiği düşüncesinden dolayı daha doğru ve tartışmasız neticelere ulaşılmasını destekleyeceği düşünülmektedir. YÖK ulusal tez merkezine ait ulusal hafıza ve denetime tabi alanın verilerinin, sorgulanabilirlik ve şeffaflık özellikleriyle çalışmaya eklenmesinin, neticeleriyle bilimsel bakış ve yorumlama açısından literatüre katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Tablo 3. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Yüksek Lisans		Doktora	
	İç Denetim	KRY	İç Denetim	KRY
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1		1	
Aksaray Üniversitesi		1		
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	1		
Anadolu Üniversitesi	4	2	5	
Ankara Üniversitesi	11		2	
Ankara Hacı Bayram Üniversitesi			1	
Ankara Başkent Üniversitesi	1			

*İpek Yaylalı / İç Denetim ve Kurumsal Risk Yönetimi Konularında Yayımlanmış
Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Analiz*

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	2			
Ankara Ufuk Üniversitesi	2			
Atatürk Üniversitesi	1		4	
Adnan Menderes Üniversitesi	1			
Ankara Atılım Üniversitesi	2			
Balıkesir Üniversitesi	2			
Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	1			
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2			
Bursa Uludağ Üniversitesi	1	2		
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2			
Çukurova Üniversitesi		1	1	1
Cumhuriyet Üniversitesi	1		1	
Dokuz Eylül Üniversitesi	5		1	
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi				1
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	3		1	
Erciyes Üniversitesi				2
Fırat Üniversitesi	2			
Gaziantep Üniversitesi	5			
Gazi Üniversitesi	10	2	1	
Galatasaray Üniversitesi	1			
Gebze Teknik Üniversitesi				1
Gümüşhane Üniversitesi	1			
Giresun Üniversitesi	1			
Hacettepe Üniversitesi	3		2	
Harran Üniversitesi	2			
İstanbul Aydın Üniversitesi	5	3	1	
İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi	4	1	1	
İstanbul Beykent Üniversitesi	3	1		
İstanbul Bilgi Üniversitesi	4			
İstanbul Esenyurt Üniversitesi	1			
İstanbul Gelişim Üniversitesi	3		1	
İstanbul Hasan Kalyoncu Üniversitesi	1			
İstanbul Işık Üniversitesi	3			
İstanbul Doğuş Üniversitesi				1
İstanbul Maltepe Üniversitesi	2			
İstanbul Okan Üniversitesi	26	1	1	
İstanbul Piri Reis Üniversitesi			1	
İstanbul Nişantaşı Üniversitesi	1			
İstanbul Teknik Üniversitesi			1	
İnönü Üniversitesi	2		2	1
İstanbul Üniversitesi	6	1	8	
İstanbul Altınbaş Üniversitesi	1			
İstanbul Arel Üniversitesi	8			
İstanbul Ticaret Üniversitesi	19	2	1	1
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	1			
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi			1	
İzmir Yaşar Üniversitesi			2	
Kafkas Üniversitesi				
İstanbul Kadir Has Üniversitesi				1
İstanbul Yeditepe Üniversitesi			1	
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	1		1	
Karabük Üniversitesi		2		
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	2			
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	2			
KTO Karatay Üniversitesi	6			
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1		1	
Kırıkkale Üniversitesi	2			

Kocaeli Üniversitesi	2			
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	2	1	4	
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	1	1	3	1
Marmara Üniversitesi	35	2	13	2
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1		1	
Necmettin Erbakan Üniversitesi	5			
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	4		1	
Niğde Üniversitesi	2			
Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	1			
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	1			
Pamukkale Üniversitesi	3			1
Sakarya Üniversitesi	2		1	
Selçuk Üniversitesi	6			
Süleyman Demirel Üniversitesi	9		2	2
Tarsus Üniversitesi	1			
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	1	1		
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	5		1	1
Trakya Üniversitesi	3	1		
Türk Hava Kurumu Üniversitesi	1			
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	1			
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1			1
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	3		
Yozgat Bozok Üniversitesi		1		
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi	2			
Toplam	262	30	69	17

Tablo 3'te tezlerin üniversitelere göre dağılımına bakıldığında; iç denetim ve kurumsal risk yönetimi alanında en fazla yüksek lisans tezinin iç denetim alanında 35 adet Marmara Üniversitesi, 11 adet Ankara Üniversitesi, 26 adet İstanbul Okan Üniversitesi, 10 adet Gazi Üniversitesi ve 19 adet ise İstanbul Ticaret Üniversitesi olduğu görülmektedir. Doktorada ise iç denetim alanında 13 adet Marmara Üniversitesi, 5 adet Anadolu Üniversitesi ve 8 Adet İstanbul üniversitesi takip etmektedir. Kurumsal risk yönetimi alanında ise hem yüksek lisans hem de doktora tezlerinin yeterli düzeyde çalışılmadığı görülmektedir. Sadece iç denetim alanında Marmara Üniversitesi'nin daha fazla çalışma yaptığı gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, iç denetim konusu daha çok çalışılmış olup kurumsal risk yönetimi çalışmalarının az olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 4. Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Yöntem	Yüksek Lisans	Doktora
Anket	104	53
Mülakat	39	15
Derleme	58	2
Örnek Olay	91	16
Toplam	292	86

Tablo 4'te görüldüğü üzere, 292 adet yüksek lisans tezinin 104'ü, 86 adet doktora tezinin ise 53'ünde ağırlıklı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya göre anket yöntemini örnek olay ve derleme yöntemi takip etmektedir. Örnek olay yönteminde 91 adet yüksek lisans, 16 adet doktora tezi olduğu görülmektedir. Derleme yönteminde ise 58 adet yüksek lisans tezini, 2 adet doktora tezi takip etmektedir.

Tablo 5. Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Konu	Yüksek Lisans	Doktora
Firma Performansı ve KRY	4	4
Bağımsız Denetim ve KRY		1
Yerel Yönetim ve KRY		1
Sanayi İşletmeleri ve KRY		1
Aracı Kurumlarında İç Denetim	1	
Bankacılık Sektöründe İç Denetim	23	5
Yönetişim- Risk ve İç Denetim		5
Kurumsal Yönetim ve İç Denetim	15	1
Dijitalleşme ve İç Denetim	2	2
Kurumsal Kültür ve İç Denetim		1
Sanayi İşletmeleri ve İç Denetim	1	2
Mesleki Şüphencilik ve İç Denetim		1
Kurumsal Kaynak Planlama ve İç Denetim	1	1
Entegre Raporlama ve İç Denetim	1	1
İnsani Yardım Sektöründe İç Denetim	1	
Vakıf Üniversitelerinde İç Denetim	5	
Finans Sektörü ve İç Denetim		1
İç Denetim ve Risk yönetimi	9	1
Kurumsal Sürdürülebilirlik ve İç Denetim	1	
Maliyet Muhasebesi ve İç Denetim	1	
Perakendecilik Sektöründe İç Denetim	1	
Sigorta Sektörü ve İç Denetim	1	1
İç Denetim ve İç Kontrol	15	
Milli Eğitim Bakanlığı ve İç Denetim	1	
Sağlık Kurumları ve İç Denetim	1	
Sosyal Medya Riskleri ve İç Denetim	1	
Sürekli Denetim ve İç Denetim	1	1
İMKB Şirketleri ve İç Denetim		1
Adli Muhasebe ve İç Denetim	1	
Üretim Sektöründe İç Denetim	4	
İç Denetim ve Yönetici Algısı		1
Finans Kuruluşlarında İç Denetim	1	
Kontrol Faaliyetlerinde İç Denetim	1	
Kurumsal Karne ve KRY	1	
İç denetim ve Hizmet Kalitesi		1
KOBİ'lerde İç Denetim	1	
Devlet Üniversitelerinde İç Denetim	4	1
Yapay Zekâ ve İç Denetim	1	
Otel İşletmelerinde İç Denetim	2	
İnsan Kaynaklarında İç Denetim	1	
Sürdürülebilirlik ve İç Denetim	1	
Küresel bulanık ve İç Denetim		1
Siber Güvenlik ve İç Denetim	2	2
Bağımsız Denetim ve İç denetim	14	3
Finansal Performans ve İç Denetim		4
Sermaye Şirketlerinde İç Denetim	1	
Hile ve İç Denetim	10	2
Denetim Komitesi ve İç Denetim		1
Mesleki Uygulama ve İç Denetim	1	1
Belediyelerde İç Denetim	9	3

KOBİ'lerde KRY	2	1
Sivil Havacılık Sektöründe KRY	1	
Finans Dışı Şirketlerde KRY	1	1
Denetim Komitesi ve KRY	1	
Eğitim Kurumlarında KRY	1	
KRY ve İç Denetim	4	3
Kamu Kurumlarında İç Denetim	28	3
Kamu Kurumlarında KRY	1	1
Basel II ve KRY		1
Müşteri Memnuniyeti ve İç Denetim	1	
Futbol Kulüplerinde İç Denetim	1	
Madencilik Sektöründe İç Denetim	1	
Bilgi Teknolojileri ve İç Denetim	1	1
İç Denetim ve İletişim	1	
Muhasebe Bilgi Sistemi ve İç Denetim	1	
Dış Kaynak Kullanımında İç Denetim	1	
Yatırım Hileleri ve İç Denetim		1
Katılım Bankaları ve İç Denetim		1
Risk Değerlendirme ve İç Denetim	9	
Aile Şirketlerinde İç Denetim	6	1
Aile Şirketlerinde KRY		1
Telekomünikasyon Sektöründe KRY	1	
KRY ve Çalışanların Algısı	1	
Bilgi Teknolojileri ve KRY	1	
Kurumsal Sürdürülebilirlik ve İç Denetim		2
Havayolu İşletmelerinde KRY	1	
Kooperatiflerde İç Denetim	1	
Gıda Sektöründe İç Denetim	1	
İç Denetim ve Çalışanların Algısı	1	
Kapasite Olgunluk Modeli	1	
Diğer	82	18
Toplam	292	86

Tablo 5'te tezlerin konularına göre dağılımına bakıldığında; 292 adet yüksek lisans ve 86 adet doktora tezinin ağırlıklı olarak bankacılık, risk değerlendirme, kamuda iç denetim ve bağımsız denetim yönünde çalışmaların olduğu görülmektedir. İç denetim alanında yüksek lisans tezlerinin kurumsal yönetim, hile, risk değerlendirme, iç kontrol vb. konularıyla birlikte ele alındığı görülmektedir. Doktora alanında ise iç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularında yeteri kadar çalışmaların yapılmadığı söylenebilir. İç denetim ve kurumsal risk yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları başlıklar halinde sunulmuş olup, özellikli konular dışında kalanlar ise "Diğer" olarak ifade edilmiştir.

Tablo 6. Tezlerin Yayın Diline Göre Dağılımı

Tez Dili	Yüksek Lisans	Doktora
Türkçe	275	74
İngilizce	17	11
Almanca		1
Toplam	292	86

Tablo 6’da görüldüğü üzere, 292 adet yüksek lisans tezinin 275’i, 86 adet doktora tezinin ise 74’ü ağırlıklı olarak Türkçe olarak yayımlanmıştır. Yüksek lisans tezlerin 17’si, doktora tezlerin 11’i ise İngilizce yayım dili takip etmektedir.

Tablo 7. Tezlerin Enstitüye Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	Yüksek Lisans	Doktora
İşletme Anabilim Dalı	195	69
Muhasebe ve Finansal Yönetim Anabilim Dalı	2	
Finans ve Bankacılık Anabilim Dalı	2	1
Muhasebe ve Denetim Anabilim Dalı	19	2
İşletme Yönetimi Anabilim Dalı	5	
Bankacılık Anabilim Dalı	8	3
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	6	2
Özel Hukuk Anabilim Dalı	1	
Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı	1	
Kamu Yönetimi Anabilim Dalı	13	4
İktisat Anabilim Dalı	5	
Avrupa Birliği Anabilim Dalı	1	
Mimarlık Anabilim Dalı	1	
İç Denetim ve Risk yönetimi Anabilim Dalı	1	
Sağlık Kurumları Yöneticiliği Anabilim Dalı	1	
Sermaye Piyasası ve Borsa Anabilim Dalı	1	
Dış Ticaret Eğitimi Anabilim Dalı	1	
Bilgi Teknolojileri Anabilim Dalı	1	
Sivil Havacılık Yönetimi Anabilim Dalı	1	
İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı	1	
Ekonomi Finans Anabilim Dalı	2	
Sanayi Politikaları ve Teknoloji Yönetimi Anabilim Dalı	1	
Uluslararası Ticaret ve Pazarlama Anabilim Dalı	1	
Kamu Politikası ve İşletmeciliği Anabilim Dalı	1	
Matematik Mühendisliği Anabilim Dalı	1	
Maliye Anabilim Dalı	8	1
Yönetim Bilişim Sistemleri Anabilim Dalı	1	
Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı	2	
Aktüerya ve Risk Yönetimi Anabilim Dalı	1	
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı	1	3
Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Anabilim Dalı		1
Denetim ve Risk Yönetimi Anabilim Dalı	2	
Muhasebe ve Finansal Yönetim Anabilim Dalı	1	
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı	1	
Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı	1	
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı	1	
İletişim Bilimleri Anabilim Dalı	1	
Toplam	292	86

Tablo 7’de tezlerin enstitüye göre dağılımına bakıldığında; 292 adet yüksek lisans ve 86 adet doktora tezinin ağırlıklı olarak işletme anabilim dalı, muhasebe ve denetim anabilim dalı, kamu yönetimi anabilim dalı, maliye anabilim dalı ve bankacılık anabilim dallarında çalışmaların olduğu görülmektedir. Bu çalışmaların çoğunun yüksek lisans alanına özgü olup, doktora alanında yapılan çalışmaların yetersiz olduğu söylenebilir.

Tablo 8. Tezlerin Unvana Göre Dağılımı

Danışman	Yüksek Lisans	Doktora
Dr. Öğr. Üyesi / Yrd. Doç. Dr./Dr.	95	5
Doç. Dr.	79	17
Prof. Dr.	118	64
Toplam	292	86

Tablo 8’de görüldüğü üzere, 292 adet yüksek lisans tezinin 118’si, 86 adet doktora tezinin ise 64’ünde ağırlıklı olarak Prof. Dr. ile çalışıldığı, akabinde yüksek lisans tezinin 95’i Dr. Öğr. Üyesi, 79’un ise Doç. Dr. ile çalışıldığı gözlemlenmiştir. Özellikle doktora alanında çalışmaların çoğu Prof. Dr. ile çalışıldığı ortaya çıkmıştır.

SONUÇ

İnsan ihtiyaçlarının karşılanmasında işletmelerin varlığı önem taşımaktadır. İşletmelerin insan ihtiyaçlarını karşılayabilme noktasında varlıklarını sürdürebilmeleri önem arz etmektedir. Bu noktada işletmelerin hayatta kalabilmesi aldığı tedbirlere bağlıdır. Söz konusu tedbirlerin başında önemli yer edinen iç denetim ve risklerin değerlendirilmesinde kurumsal risk yönetiminin gerekliliği ön plana çıkmaktadır. İlgili tedbirlerin işletme faaliyetlerinin etkin ve verimli yönetilmesinde fayda sağlayacağı bir gerçektir. Günümüz koşullarında işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri ve rekabet ortamına uyum sağlayabilmeleri muhasebe ve denetim alanında sağlanan güvenilir bilgilerin elde edilmesi ile ilişkilidir. O halde muhasebe ve denetim alanında işletmelerin daha çok yoğunlaşması gerektiği göz ardı edilmemelidir.

Çalışmada iç denetim ve kurumsal risk yönetim konularının yıllar itibariyle hangi düzeyde literatüre ne boyutta katkı sağladığını incelemek üzere YÖK ulusal tez merkezi veri aracılığı ile 2010-2023 yılları dikkate alınarak toplam 378 adet yüksek lisans ve doktora tezi incelemeye alınmıştır. 292 adet yüksek lisans, 86 adet doktora tezine sorunsuz erişim sağlanmıştır.

Çalışmada edinilen bilgiler incelendiğinde; son on üç yıl içerisinde özellikle 2019 yılında çalışmaların yoğun olarak yapıldığı ve diğer yıllarda ise bu oranların giderek düştüğü gözlemlenmiştir. İç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularının son on üç yıl içerisinde gerilemesinin temel nedeni eğitimde ve iş dünyasında muhasebe ve denetim alanlarına gereken önemin verilmemesi şeklinde düşünülebilir. Özellikle iş dünyasında maliyet faktörünün etkin olması da diğer önemli neden olarak gösterilebilir.

Yüksek lisans ve Doktora alanlarında iç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularının yoğun çalışıldığı üniversitelerin başında Marmara Üniversitesi gelmekte olup, daha sonra Ankara Üniversitesi, İstanbul Okan Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve son olarak da İstanbul Üniversitesi takip etmektedir. Bu üniversiteler muhasebe ve denetim alanında literatüre önemli katkı sağlamaktadırlar. İç denetim ve kurumsal risk yönetiminde konular çoğunlukla hile, kurumsal yönetim, bankacılık, kamuda iç denetim, risk değerlendirme, iç kontrol vb. çalışmalar ele alınmıştır. İç denetim ve kurumsal risk yönetimi kapsamında ele alınan çalışmaların araştırma yöntemlerinde anket yöntemi her iki yaklaşımda da ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

Daha sonra örnek olay ve derleme yöntemi takip etmektedir. İlgili çalışmalar incelendiğinde konu ile ilgili daha çok Türkiye'nin sanayii şehirlerinin bulunduğu üniversitelerde çalışmaların fazla olduğu dikkat çekmektedir. Özellikle Marmara Bölgesi'nde yapılan çalışmaların nispeten fazlalığı, bölgede bulunan sanayi alanlarının ve ticari işletmelerin fazlalığı ile ilişkilendirilebilir. Son yıllarda devletin de yönlendirmesi ile bilişim teknolojilerinin etkin kullanılması, her alanda olduğu gibi muhasebe ve işletme alanlarında da daha fazla denetim, kurallara uyulmadaki etkinlik ve değerlendirme alanlarına mecburi yönelmeyi artırmaktadır. Bu sebeple önceki dönemlerde bazen aksatıldığı veya esnetildiği düşünülen muhasebe ve bağlantılı olarak kurumsal denetim alanlarına daha fazla dikkat edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu konuda zaman geçtikçe ilgilinin ve önemin artması, genç nesillerin konuya yönelmeleri, işletmelerin bu tarz eğitim ve bilgi seviyeleri yüksek çalışanlara önem vermeleri gerekmektedir.

Bu çalışmada iç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularına ilişkin veriler YÖK veri tabanından taranarak analiz kapsamına dahil edilmiştir. Sadece tek bir veri tabanının analiz için kullanılması çalışmanın kısıtını oluşturmaktadır. Sonraki araştırmalarda YÖK veri tabanı dışında WOS, Google Scholar, Scopus, Trdizin, Ulakbim gibi indekslerin yer aldığı veri tabanında yayımlanmış ilgili konular için çalışmaların yapılabilmesi, farklı araştırmaların değerlendirilmesi ve analize tabi tutularak karşılaştırmalı analiz gerçekleştirilmesi sonraki çalışmalara öneri niteliği taşımaktadır. Bu çalışma aracılığı ile hem ulusal hem de uluslararası düzeyde muhasebe ve denetim çalışmalarına vakıf olunabilecektir.

Çalışma hayatına katkılarının kısa vadede olmasa bile uzun vadede fazla olacağı bilinen kurumsal risk yönetimi, organizasyonların stratejik kararlar almasında, iç denetimler neticesinde elde edilen sonuçlara karşılık işletmelerin analizler yaparak yönetim kademesinin doğru yönlendirilmesi neticesinde karar alınmasına bilgi verme anlamında destek olmaktadır. Sonuçta tüm işletmelerin buldukları piyasa şartlarında öncelikle ayakta kalabilmeleri, sonrasında ise rekabete girmeleri gerektiğinden verilecek her üretim, yönetim ve pazarlama kararlarının hayati öneme sahip olduğu unutulmamalıdır. İşletme yöneticilerinin, ilgili kısımlarda çalışanların ve özellikle işletme sahiplerinin iç denetim neticesi kurumsal risk yönetimine önem vermeleri, bu konuda eğitimleri ve bilimsel yayınları takip ederek eğitilmiş bireyler oluşturmaları gerekmektedir. Yönetim konusunda iç denetim sonrasında verilerin elde edilmesi işleyiş gereğidir. Asıl önemli olan elde edilen verilerin aksiyona yani kurumsal kararlar alınmasına aktarılması olduğundan işletmelerde bu işleyişe yönelik kurumsal kültür oluşturulması da işleyişin kişilere değil organizasyona bağlı yürütülmesinin doğru olacağı mantığında organizasyonlara güç katacaktır.

Yapılan araştırma kapsamında, iç denetim ve kurumsal risk yönetimi alanında yapılan araştırma literatüre katkı sağlayacağı yönündedir. Bu alanda araştırma yapmayı düşünen araştırmacılara yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir. İç denetim ve kurumsal risk yönetimi konularında çalışılan tezler, muhasebe ve denetim alanında yeni fikirlerin ortaya konulması kapsamında değişimlere yol açacaktır. Doğal olarak her çalışmalarda bulunan kısıtlamaların bu

çalışmada da bulunduğu bilinmelidir. Özellikle son yıllarda yaşanan ekonomi, sağlık ve sosyal hayattaki olumsuzlukların, krizlerin ve salgın hastalıkların etkilerinin yok sayılmaması, konunun daha iyi anlaşılması bakımından önem göstermektedir. Zira 2019 yılından sonra fazla çalışmanın yapılmaması, yaşanan küresel salgının da kesin olmasa bile dolaylı etkilerinin olabileceğini, sonrasında yaşanan ekonomik dalgalanmaların çalışanların ve işletmelerin davranışlarında farklılaşma yaşanmasına yol açabileceği düşünülmelidir. Bununla beraber çalışmanın amaçları içinde en etkin olan kısmın, daha yeni ve güncel veriler üzerinde çalışılmış olunmasından dolayı konu ile ilgilenen araştırmacılara farklı bir bakış açısı sunabilmesidir. Muhasebe ve denetim konularında uzmanlaşmak isteyen ya da konuya ilişkin yakın tarihteki araştırmalardan özet bilgi almayı amaçlayanlar için de bir çeşit index verileri içereceği tahmin edilmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, iç denetim konusunun ağırlıklı olarak çalışıldığı, fakat kurumsal risk yönetimi konularının literatürde araştırmaya yeterince konu edilmediği gözlemlenmiştir. Oysaki işletmelerin sürdürülebilirliği, insan ihtiyaçlarının karşılanması, faaliyetlerin etkin yönetimi, istihdamın sağlanması ve en önemlisi vergi kaybının doğmaması için işletmelerin can damarı olan muhasebe ve denetim alanlarına gereken önemin verilmesi önem arz etmektedir. İşletmelerde ortaya çıkan olumsuz durumlar sadece işletmeleri etkilememekte aynı zamanda bu durumdan toplum ve devlet de nasibini almaktadır. Bu denli hayati öneme sahip olan muhasebe ve denetim alanının üniversite kapsamında daha çok konu edinmesi, muhasebe ve denetim derslerinin artırılması ve hem lisans hem de lisansüstü ders programlarında muhasebe ve denetim bölümünün zorunlu ders olarak okutulması önem taşımaktadır. Unutulmamalıdır ki işletmelerin hayatta kalabilmesi ve istihdamın sağlanması bu iki yaklaşımın varlığı ile mümkündür. Kurumsal risk yönetimi konularında daha fazla çalışmanın yapılması ve yapılacak bu çalışmaların eski çalışmalar ile karşılaştırılarak hem gelişimin hem de aksayan yönlerin ortaya konulması, gelecek çalışmalar için araştırmacılara öneri olarak gösterilebilir. Zira organizasyonların sürdürülebilirliği, yalnızca iç denetim faaliyetleri ile değil, çalışan ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanabilirliği ile ilişkili olduğundan konunun hassasiyeti unutulmamalıdır. Ayrıca işletmelerin de tıpkı insanlar gibi bir hayat döngüsünün olduğu, alınan tedbir veya yapılan denetimlerin etkilerinin, olumlu veya olumsuz anlamda hemen görülemeyeceği, süreçlerin uzun süreceği de stratejik yönetim bağlamında bilinmelidir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Makalenin tüm süreçlerinde Yönetim ve Ekonomi Dergisi'nin araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hareket edilmiştir.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makalenin tamamı Dr. Öğr. Üyesi İpek YAYLALI tarafından kaleme alınmıştır.

Çıkar Beyanı

Yazarın herhangi bir kişi ya da kuruluş ile çıkar çatışması yoktur.

KAYNAKÇA

- Abuyassin, N., Yousif, A., & Forghami, Z. (2017). *Evaluating Risk Management in Jordanian Construction Projects: An ISO 31000-2009 Implementation Perspective*: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-74123-9_34.
- Agyei-Mensah, B. K. (2016). Internal Control Information Disclosure and Corporate Governance: Evidence from an Emerging Market. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 16(1), 79-95.
- Akçakanat, Ö. (2012). Kurumsal Risk Yönetimi ve Kurumsal Risk Yönetim Süreci. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 4(7), 30-46.
- Al-Matari, E. M., & Mgamal, M. H. (2019). The Moderating Effect of Internal Audit on the Relationship Between Corporate Governance Mechanisms and Corporate Performance Among Saudi Arabia Listed Companies. *Contaduría y Administración, Especial Gobierno Corporativo*, 64(4), 1-27.
- Al-Matari, E. M., Al-Swidi, A. K., & Fadzil, F. B. (2014). The Effect of the Internal Audit and Firm Performance: A Proposed Research Framework. *International Review of Management and Marketing*, 4(1), 34-41.
- Altuk, V. E. (2021). Covid-19 Salgınının İç Denetim Üzerindeki Etkileri: Bir Çözüm Önerisi Olarak Uzaktan Denetim. *Denetişim*, (22), 15-26.
- Anderson, T. J., & Schröder, P. W. (2010). *Strategic Risk Management Practice: How to Deal with Major Corporate Exposures*. Cambridge University Press.
- Azzali, S., & Mazza, T. (2018). The Internal Audit Effectiveness Evaluated with an Organizational, Process and Relationship Perspective. *International Journal of Business and Management*, 13(6), 238-254.
- Behrend, J., & Eulerich, M. (2019). The Evolution of Internal Audit Research: A Bibliometric Analysis of Published Documents (1926–2016). *Accounting History Review*, 29(1), 103-139.
- Bergner, J., & Filzen, J. J. (2022). Is your C-Suite Risk Literate? *Business Horizons*, 65(5), 591-601.
- Bircan, N. G. (2020). Belirsizlik ve kriz durumlarında çevik denetim anlayışı ve denetim mesleği üzerine etkileri: COVID-19 vakası üzerine bir değerlendirme. *Mali Çözüm Dergisi*, 30(161), 245-258.
- Bracci, E., Mouhcine, T., Rana, T., & Wickramasinghe, D. (2022). Risk Management and Management Accounting Control Systems in Public Sector Organizations: A Systematic Literature Review. *Public Money & Management* 42(6), 395-402.
- Buallay, A., Hamdan, A., & Zureigat, Q. (2017). Corporate Governance and Firm Performance: Evidence from Saudi Arabia. *Australasian Accounting, Business and Finance Journal*, 11(1), 78-98.
- COSO. (2004). *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Enterprise Risk Management Framework (Draft)*, USD: COSO.
- COSO. (2017). *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance*. USD: COSO.
- Çankaya, F., Dinç, E., & Kara, M. (2012). İç Denetimin Başarısını Etkileyen Denetim Türleri: Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Üzerinde Bir Uygulama. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (39), 47-67.
- Çarıkcı, O., & Yıldırım, A. (2020). Risk Odaklı İç Denetimin Stratejik Yönetim Anlayışı Açısından Değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 11(26), 302-313.
- Dvorsky, J., Belas, J., Gavurova, B., & Brabenc, T. (2021). Business Risk Management in the Context of Small and Medium-Sized Enterprises. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 34(1), 1690-1708.
- El-Sayegh, S. M. (2014). Project Risk Management Practices in the UAE Construction Industry. *International Journal of Project Organisation and Management*, (6), 121-137.
- Emhan, A. (2009). Risk Yönetim Süreci ve Risk Yönetimde Kullanılan Teknikler. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3), 209-220.

- Eulerich, M., Georgi, C., & Schmidt, A. (2020). Continuous Auditing and Risk-Based Audit Planning- An Empirical Analysis. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 17(2), 141-155.
- Ferramosca, S., D'Onza, G., & Allegrini, M. (2017). The Internal Auditing of Corporate Governance, Risk Management and Ethics: Comparing Banks with other Industries. *International Journal of Business Governance and Ethics*, 12(3), 218-240.
- Griffiths, D. (2006). Risk Based Internal Auditing: Three Views on Implementation. pp.1-2.
- Grove, H., Clouse, M., & Xu, T. (2021). COVID Reflections on Corporate Governance. *Corporate Governance and Sustainability Review*, 5(1), 94-106.
- Hanifah, A. M., Kuntadi, C., & Pramukty, R. (2023). Literature Review: Pengaruh Sistem Pengendalian Internal, Peran Audit Internal, Komitmen Manajemen Terhadap Good Corporate Governance. *Jurnal Economina*, 2(6), 1318-1330.
- Hashem, F. R., & Hashem, A. R. (2023). How Can Management Accounting Contribute to Risk Management Strategies within Organization Case Study of Small and Medium Enterprises: Evidence from Emerging Countries. *International Journal of Professional Business Review*, 8(4), 1-21.
- Ho Sy, T. D., & Dan, C. (2023). Risk Management in Vietnamese Government Institutions: Case of Tourism Industry. *International Journal of Advanced Multidisciplinary Research and Studies*, 3(4), 1188-1194.
- Hopkin, P. (2017). Fundamentals of Risk Management: Understanding, Evaluating and Implementing Effective Risk Management. USA: Kogan Page Limited.
- Jihad, N. (2019). Recent Trends of Internal Audit and its Role in Supporting Competitive Advantage, A Thesis Submitted for Fulfillment of the Master's Degree of the Philosophy of Accounting. *Sudan University of Science and Technology, Sudan*.
- Karabacak, H. (2021). Kurumsal Risk yönetiminin Biçimlendiren Eğilimlere İlişkin Bir Değerlendirme ve Geleceğe Bakış. *Uzmanların Kaleminden Farklı Boyutlarda Risk ve Risk Yönetimi*. Gazi Kitabevi.
- Karakaya, G. (2020). COVID-19 Gündeminde İşletme Sürekliliği ve Bağımsız Denetim İlişkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi COVID-19 Sosyal Bilimler Özel Sayısı*, 19(3), 14-29.
- Karyağdı, N. G. (2019). KOBİ'lerde Kurumsal Yönetim ve İç Denetimin Uygulanmasının Değerlendirilmesine Yönelik Bir Çalışma: Malatya İli Örneği. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(18), 320-344.
- Koç, S. (2022). İşletmelerde İç Denetim ve İç Kontrol Yapısı Etkileşimi. *İşletme*, 3(1), 105-120.
- Kontogeorgis, G. (2018). The role of internal audit function on corporate governance and management. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, 8(4), 100-114.
- Kotb, A., Elbardan, H., & Halabi, H. (2020). Mapping of Internal Audit Research: A Post-Enron Structured Literature Review. *Accounting, Auditing, & Accountability Journal*, 33(8), 1969-1996.
- Koutoupis, A. G., & Pappa, E. (2018). Corporate Governance and Internal Controls: A Case Study from Greece. *Journal of Governance and Regulation*, 7(2), 91-99.
- Kulinich, T., Andrushko, R., Prosovykh, O., Sterniyuk, O., & Tymchyna, Y. (2023). Enterprise Risk Management in An Uncertain Environment. *International Journal of Professional Business Review*, 8(4), 1-16.
- Lima, P. A., Crema, M., & Verbano, C. (2020). Risk Management in SMEs: A Systematic Literature Review and Future Directions. *European Management Journal*, 38(1), 78-94.
- Lois, P., Drogalas, G., Nerantzidis, M., Georgiou, I., & Gkampeta, E. (2021). Risk-Based Internal Audit: Factors Related to its Implementation. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 21(4), 645-662.
- Mahama, H., Rana, T., Marjoribanks, T., & Elbashir, M. Z. (2023). Principles-Based Risk Regulatory Reforms and Management Control Practices: A Field Study. *Accounting, Auditing & Accountability Journal* 36(3), 773-800.
- Mandalas, M. D., & Can, E. N. (2020). Kurumsal Risk Yönetimi Kapsamında Risk Odaklı İç Denetim Analizi; Marmara Bölgesindeki Devlet Üniversitelerine Yönelik Bir Araştırma. *Denetişim*, (20), 78-95.

- Postula, M., Irodenko, O., & Dubel, P. (2020). Internal audit as a tool to improve the efficiency of public service. *European Research Studies Journal*, 23(3), 699-715.
- Remenyi, D., & Sherwood-Smith, M. (2012). *IT Investment: Making A Business Case*. Routledge.
- Salma, D. K. (2022). Masa Depan Peran Audit Internal Di Indonesia. *Jurnal Akuntansi Multiparadigma*, 13(2), 277-293.
- Schäfer, F. S., Hirsch, B., & Nitzl, C. (2022). Stakeholder Pressure as a Driver of Risk Management Practices in Public Administrations. *Journal of Accounting & Organizational Change* 18(1), 33-56.
- Sebilcioğlu, F. (2020). COVID-19: Yönetim Kurullarının Alacağı Önlemler ve Kurumsal Yönetim Açısından Düşündükleri. http://www.tkyd.org/files/downloads/faaliyet_alanlari/gundemler/Corona%20Serisi/Korona_Serisi_Fikret_Sebilcioglu.pdf.
- Sung, M. C., & Zhang, J. (2013). Risk Management Capability Building in SMEs: A Social Capital Perspective. *International Small Business Journal*, (67), 670-689.
- The Institute of Risk Management (IRM). (2021). What is Enterprise Risk Management? <https://www.theirm.org/what-we-do/what-is-enterprise-riskmanagement>.
- Thomas, M. (2007). The Seven-step Process to Risk-based Auditing. *FSA Times, Florida, ABD: IIA*, pp.1-6.
- Türedi, H., Karakaya, G., & İldem, M. (2015). Kurumsal Yönetim ve İç Denetim İlişkisi. *Sayıştay Dergisi*, (96), 55-74.
- Walker, P. L., Shenkir, W. G., & Barton, T. L. (2002). Enterprise Risk Management: Pulling it all Together. *Altamonte Springs, FL: Institute of Internal Auditors Research Foundation*.
- Yerekapan, A., & Eskin, İ. (2020). Kurumsal Risk Yönetimi ve Firma Büyüklüğünün Firma Performansı Üzerine Etkisi: BİST Örneği. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 15(1), 61-74.
- Yereli, A. N. (2007). Muhasebe Bilgi Sistemlerinin Risk Yönetimine Yönelik Bir Araştırma. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, (23), 15-32.
- Yeşilçelebi, G. (2022). İç Denetim Bağlamında Covid-19'un Kurumsal Risk Yönetimi Süreçleri Üzerine Etkileri. *Denetişim*, (25),77-93.

SUMMARY

In this study, master's and doctoral theses covering the topics of "Internal Audit and Enterprise Risk Management" in YÖK National Thesis Database between 2010 and 2023 were examined. The aim of the study is to evaluate the year, university, language of publication, institute, main discipline, advisor title, method, subject and general structure of the theses published in order to reveal the change, awareness and importance of the place of internal audit and corporate risk management, which have an important place in accounting and auditing between the years specified by YÖK data. In the study, only the titles including the concepts of "internal audit and corporate risk management" were included

In the study, a literature review was conducted by using YÖK national thesis center data site. As the study population, a detailed search was made with the concepts of "internal audit and corporate risk management" in the YÖK National thesis center application. The research covers the years 2010 and 2023. Theses before 2010 were not included in the study. A total of 378 master's and doctoral theses were examined between 2010 and 2023. In the study, 378 theses were found to be related to the field of auditing, finance and accounting and these theses were analyzed in detail.

Permitted master's and doctoral theses written in the field of internal audit and corporate risk management through the YÖK national thesis center database

were scanned with detailed scanning options and 378 theses were accessed between the years specified in the study. The findings of 378 postgraduate thesis studies examined in the study are presented;

Distribution of Theses by Year; In 2019, the total number of theses in both master's and doctoral programs was 67, of which 54 were on internal audit and 13 on corporate risk management. It has been observed that the subject of corporate risk management has not been sufficiently studied both in the master's and doctoral fields between 2010-2023. **Distribution of Theses by Type;** There are 378 theses on internal audit and corporate risk management in the YÖK national thesis center, 292 of which are master's theses and 86 are doctoral theses. It is seen that 77% of the theses are internal audit theses and 23% are doctoral theses. **Distribution of Theses by Universities;** it is seen that the highest number of master's theses in the field of internal audit and corporate risk management are 35 at Marmara University, 11 at Ankara University, 26 at Istanbul Okan University, 10 at Gazi University and 19 at Istanbul Commerce University. In doctoral theses, Marmara University has 13 in the field of internal audit, followed by Anadolu University (5) and Istanbul University (8). In the field of corporate risk management, it is seen that both master's and doctoral theses are not sufficiently studied. **Distribution of Theses According to Research Methods;** 104 out of 292 master's theses and 53 out of 86 doctoral theses mainly used the survey method. According to the research, survey method is followed by case study and compilation method. **Distribution of Theses According to Subjects;** 292 master's theses and 86 doctoral dissertations are mainly on banking, risk assessment, internal audit in public sector and independent audit. It is seen that master's theses in the field of internal audit are handled together with corporate governance, fraud, risk assessment, internal control, etc. In the field of doctorate, it can be said that there are not enough studies on internal audit and corporate risk management. **Distribution of Theses According to Language of Publication;** 275 of 292 master's theses and 74 of 86 doctoral theses were published mainly in Turkish. Seventeen of the master's theses and 11 of the doctoral theses were published in English. **Distribution of Theses According to Institute;** 292 master's theses and 86 doctoral theses were mainly conducted in the departments of business administration, accounting and auditing, public administration, finance and banking. It can be said that most of these studies are specific to the master's field and the studies conducted in the field of doctorate are insufficient. **Distribution of Theses According to Title;** It was observed that 118 of 292 master's theses and 64 of 86 doctoral theses were mainly worked with Prof. Dr., followed by 95 of the master's theses with Dr. Lecturer and 79 with Assoc. It was observed that 95 of the master's theses and 79 of the doctoral theses were conducted with Assoc.

When the information obtained in the study is analyzed; it is observed that in the last thirteen years, especially in 2019, studies have been carried out intensively and these rates have gradually decreased in other years. The main reason for the decline in internal audit and corporate risk management in the last thirteen years can be considered as the lack of importance given to accounting and auditing in education and in the business world. The cost factor, especially in the business

world, can be shown as another important reason. In general, it has been observed that internal auditing has been predominantly studied, but corporate risk management has not been the subject of sufficient research in the literature. However, it is important to give the necessary importance to the accounting and auditing fields, which are the lifeblood of the enterprises, in order to ensure the sustainability of the enterprises, to meet human needs, to manage the activities effectively, to provide employment and, most importantly, to prevent tax loss.